

Josep Conill

MÀRIUS SERRA – LA VANGUARDIA 19/12/2015

L'octubre de 2008 era a Lleida per conduir la tertúlia literària amb els guardonats dels Vallverdú, com he fet els últims deu anys. La vigília els jurats dels premis d'assaig (Josep Vallverdú) i de poesia (Màrius Torres) es reuneixen, deliberen i fallen. Com que les bases exigeixen l'anonimat, a la nit ve el senyor notari (enguany senyora notària) i, en presència dels jurats i l'organització de la regidoria de cultura, obre les pliques de les obres guanyadores. Aquell any 2008, en obrir la plica del guanyador del premi d'assaig, el notari va llegir Josep Cuní. Recordo la suor freda amb què vaig acollir aquella notícia. Normalment la feina és meva per aconseguir que els assagistes i poetes guardonats xerrin amb una certa desimboltura dalt de l'escenari de l'Auditori Enric Granados de Lleida davant de set o vuit-centes persones. Haver de moderar una tertúlia amb el gran Cuní de contertulià era un repte majúscul. Aviat, però, es va aclarir el malentès. El guanyador era el professor castellanenc Josep J. Conill, que havia presentat el recull d'aforismes *Submarins de butxaca*. Empès encara per l'adrenalina que havia segregat durant l'ensurt paronímic, vaig procurar-me'n un exemplar i vaig topat amb un camp sembrat de delícies, amenes i punyents. Conill és un explorador ardit de les selves del llenguatge, ha editat Aracil i ha paït Fuster.

Ara reincideix amb un nou llibre d'aforismes que porta un títol detonant — *Sic transit gloria, mindundi*— estampat en una coberta cridanera: una estàtua eqüestre de potes enlaire sota mateix d'un alt pedestal buit. El llibre l'edita a València Joan Dolç sota el segell *In Púribus Llibres*, una aposta radical per la literatura fragmentària que surt al costat de les *Màximes i Pensaments* del moralista francès del segle XVIII Chamfort. Sempre en versió catalana i castellana alhora, en edicions acurades i un gust literari per la intertextualitat que emana de Montaigne. Els aforismes de Conill són una prova clara que l'enginy pot esdevenir combustible per a les màquines de pensar. Tal i com admet l'autor al preàmbul abans de posar-se a deambular, “la ironia és la llengua materna del meu llibre”, però també ens adverteix que “l'enginy no és sinònim de geni, ni tan sols de talent, i arriba a cansar molt aviat quan no descansa sobre el pensament sinó sobre la mera manipulació retòrica”. Conill defuig l'alliçonament i practica el que predica: “L'home és una riallada posada dempeus”. El llibre és una delícia. S'articula en onze capítols plens de microcontes, aforismes, facècies, reflexions i màximes. N'hi ha de centrats en el llenguatge (“En el principi era la ironia, causa incausada, caòtica i crítica, de la proliferació del sentit”), en la religió (“La pitjor borratxera és sempre la d'aigua beneïda”), la raó (“El coneixement crea ponts; la ignorància, abismes”), l'omnipresència de l'ego (“La desesperació absoluta consisteix a trobar-se sol i mal acompanyat”) o el món mediàtic (“L'actualitat és una apocalipsi de paper couché”). Pagaria per veure un cara a cara Cuní-Conill.